

Spis treści

Podziękowania	9
Wstęp	11
Epoka niestabilności planetarnej	11
Zamierzenia badawcze	17
Filozofia a wyzwania antropocenu	24
Porządek wywodu	28
Rozdział 1. Zmiana klimatu – ignorowane wyzwanie	33
Wiarygodne określanie stanu klimatu	33
Dokumenty ONZ	37
Rozpoznawanie czy ignorowanie hiperkatastrof?	42
Rozdział 2. Epoka marazmu	47
Impas klimatyczny	47
Podstawa do nadziei? Paryskie porozumienie klimatyczne	54
Doskonały sztorm moralny	58
Przyczyny denializmu	62
Bezradność nauki	71
Rozdział 3. Początki debaty na temat antropocenu	77
Dwa spory inicjujące debatę	77
Wczesny plejstocen, wymiana kolumbijska, rewolucja przemysłowa czy rok 1950?	82
Wielkie Przyspieszenie początkiem antropocenu – powstanie nauki o systemie Ziemi	86
O co tu chodzi: spór czysto geologiczny czy także ideologiczny?	93

Rozdział 4. Kształtowanie się słownika epoki człowieka	105
„Potworny” problem	105
Polityczny wymiar kryzysu planetarnego	108
Utrata natury	115
Przedwczesne zignorowanie sprawczości przyrody – arogancja antropocentryzmu	121
Geohistoria, nowa koncepcja czasu i odpowiedzialność za przyszłość	128
Granica tego, co wyobrażalne?	131
Ciągła apokalipsa i fetyszyzacja katastrofy	136
Rozdział 5. Różne oblicza antropocenu	141
Sen o wspianym antropocenie	141
Miażdżąca krytyka: arogancka fantazja czy propagandowe nadużycie?	147
Metabolizm epoki kapitałocenu	155
Pokorny antropocentryzm na krnąbrnej planecie	159
Rozdział 6. Deficyty refleksji środowiskowej antropocenu	169
Złożone wyzwanie	169
Szkodliwe metafory	170
Wyczerpywanie się paradygmatu zrównoważonego rozwoju?	173
Błędne posunięcia ruchów środowiskowych	180
Remedium I: ekologizowanie humanistyki	185
Remedium II: polityka natury	190
Rozdział 7. Retoryka dezinformacji	193
Wprowadzeni w błąd	193
O produkcji sceptycyzmu na zlecenie – <i>global warming denial movement</i>	194
Mechanika hiperwyparcia I: aktorzy	198
Mechanika hiperwyparcia II: strategie retoryczne	204
Jak utrzymać autorytet nauki?	215
Rozdział 8. Plany awaryjne antropocenu	221
Inżynieria klimatu – zarys projektu	221
Eksperymentowanie z pogodą	227
Blokowanie eksperymentów	232
Inżynieria człowieka	236

Rozdział 9. Retoryczne pułapki technooptymizmu	241
Retoryka artykułów prasowych dotyczących geoinżynierii	241
Groźne upraszczanie	245
Brak wyobraźni politycznej	248
Retoryka kontroli i sterowalności skrywająca chaos eksperymentowania	254
Technologie pychy	261
Zakończenie	267
Wyjątkowy potencjał debaty na temat antropocenu	267
Marazm i... dalsze rozterki aksjologiczne epoki człowieka	274
Aneks I. Podstawowe dyskursy antropocenu	281
Aneks II. Spór o nazwę	283
Aneks III. Słownik antropocenu (w porządku tematycznym)	285
Bibliografia	291
Indeks osobowy	313
Summary	323